

‘Verdwaald?’ vroeg Femke bezorgd. Femke zat in groep 8 van De Appeltuin.

‘Verdwaald, ja,’ herhaalde Sanne nog eens nadrukkelijk. ‘Het Rudolph Leenhart College is misschien wel twintig keer groter dan De Appeltuin, snap je? Het is echt een doolhof daar. Geloof me, het overkomt elke brugklasser wel een keer.’

‘En jou dus ook?’

‘Op de tweede dag al,’ lachte Sanne. ‘Tijdens mijn allereerste uur Frans moest ik halverwege de les naar de wc. Om bij de toiletten te komen moest ik eerst helemaal teruglopen naar het eind van de gang, daar links afslaan en dan nog een trap af. Maar toen ik klaar was en weer terug naar boven liep, wist ik ineens niet meer van welke kant ik gekomen was. Ik ging dus maar op de gok naar links, want die gang leek het meest op

de gang waar ik eerder doorheen was gelopen. Maar weet je wat nou het probleem is?’

Femke schudde afwachtend haar hoofd.

‘Al die gangen lijken zo vreselijk veel op elkaar...’

Wouter en Suraya, die samen met Sanne voor het Rudolph Leenhart College, het RLC, hadden gekozen en met haar deze voorlichting aan groep 8 mochten geven, knikten instemmend.

‘Helemaal als je nog maar net nieuw op school bent,’ waarschuwde Wouter.

‘Ik wist haast zeker dat ik voor de goede deur stond,’ nam Sanne het weer over, ‘maar toen ik die opentrok, werd ik aangestaard door een lokaal vol derdeklassers. “Moet je kijken jongens!” riep er een. “Een brugwup! Vers van de pers!” “Ik ruik het!” riep een ander, terwijl die een vies gezicht trok.

Geschrokken duwde ik de deur dicht en realiseerde me dat ik totaal de weg kwijt was. Letterlijk dan...’

‘En toen?’

Sanne zag aan Femkes gezicht dat ze zich aardig voor kon stellen hoe Sanne zich op dat moment gevoeld moest hebben.

‘Gelukkig kwam nét op dat moment mijn redding voorbijlopen. Tenminste, dat dacht ik.

“Waar moet je heen, meisje?” vroeg meneer Dingemans, de conciërge bij ons op school. Nadat ik hem verteld had dat ik naar Frans moest, zou hij mij

daar wel even naartoe brengen. Pratend liepen we terug richting de trap. Maar daar gingen we vreemd genoeg een verdieping omhoog. Ik dacht meteen: dit klopt niet. Ik wist namelijk zeker dat ik niet twee trappen naar beneden was gegaan. Maar goed, wie kende de weg nou beter? De conciërge of ik? En de gang waar we uitkwamen, leek inderdaad op de gang waar ik Franse les had. Maar ja...'

'Alle gangen op het RLC lijken op elkaar,' maakte Suraya haar zin af.

'Halverwege de gang opende de conciërge een deur, stak zijn hoofd naar binnen en riep: "Ik kom je verdwaalde leerling terugbrengen, Frans!"

"Verdwaalde leerling?" hoorde ik een onbekende stem vragen.

Ik keek de conciërge hoofdschuddend aan. "Hier moet ik niet zijn, hoor," stamelde ik.

Toen keek meneer Dingemans mij vragend aan. "Je zei toch dat je naar meneer Van Muiden moest?"

Ik had geen idee waar die man het over had. "Meneer Van Muiden?" vroeg ik.

"Ja, je zei net toch dat je naar Frans Van Muiden moest?"

Groep 8 begon nu heel hard te lachen, behalve Femke. Die had blijkbaar nog niet door waar het mis was gegaan.

'En toen?' vroeg ze opnieuw met een hoog stemmetje.

‘Nadat ik hem duidelijk had gemaakt dat ik niet naar meneer Frans van Muiden maar naar Franse les moest, zat ik niet veel later weer terug in mijn eigen klas.’

‘En wat vond je leraar ervan dat je zo lang weg was gebleven?’

‘Ach, die kon er gelukkig wel om lachen, hoor. Hij zei: “Vond je je eerste Franse les nou echt zó saai?”’

‘Dus je hoort het, Femke,’ zei juf Miranda. ‘Die eerste dagen kun je maar beter zorgen dat je een plattegrond van je nieuwe school bij je hebt.’ Daarna keek ze omhoog naar de klok boven het bord. ‘Maar het is jammer genoeg alweer bijna kwart over twaalf, jongens en meisjes. We moeten dus langzaam gaan afronden, tenzij een van jullie nog een laatste vraag heeft voor Sanne, Suraya of Wouter.’

Bijna alle vingers schoten de lucht in. De kinderen van groep 8 vonden het maar wat geweldig, al die spannende verhalen over de middelbare school. Sanne wist nog wel dat zij vorig jaar, toen ze zelf nog in het laatste jaar van De Appeltuin zat, ook niet kon wachten tot het zover was. Al had dat voor haar toen grotendeels te maken met de klas waarin ze zat.

‘Mees, wat wilde jij nog vragen?’ vroeg de juf.

‘Ik wil graag van jou weten, Wouter, wat jij het leukste vak vindt op de middelbare school.’

Wouter antwoordde zonder na te hoeven denken.

‘Makkelijke vraag. Dat is natuurkunde.’

De mond van Suraya vertrok alsof ze iets smerigs had geproefd. ‘Natuurkunde? Serieus?’

‘Duidelijk serieus!’ herhaalde Wouter en hij wendde zich tot de klas. ‘Laatst deden we echt een megagave proef, weet je. Meneer De Jong, onze natuurkundeleraar, had ons mee naar buiten genomen. Daar kregen we een les over vuur en midden op het schoolplein verhitte hij een grote pan met frituurvet. Dat spul wordt bijna tweehonderd graden, hè!’

Sanne lachte. Wouter kon altijd zo smakelijk vertellen als hij ergens enthousiast over was. Meestal was dat over wielrennen, maar zelfs als het over natuurkunde ging, kreeg hij met zijn aanstekelijke manier van vertellen een hele klas stil.

Wouter stak zijn vinger op als teken dat zijn verhaal nu spannend werd.

De klas was een en al oor.

‘Het frituurvet werd heter en heter, gloeiend heet, en ineens... WOESJ! sloeg de vlam in de pan! Meneer De Jong had ons dat van tevoren al wel voorspeld, waardoor we er niet zo heel erg van schrokken, maar toch deed iedereen meteen een paar stappen achteruit. We mochten nu niet meer in de buurt van de vlammen komen, want meneer De Jong ging de brand blussen. Heeft iemand van jullie trouwens een idee hoe je dat moet doen?’

‘Gewoon,’ antwoordde Mees. ‘Met water toch?’

‘Ha!’ riep Wouter. ‘Dat zou je denken, hè? Maar dat is dus echt levensgevaarlijk!’

Mees kreeg een rode kleur op zijn wangen en keek ongemakkelijk de klas rond.

Wouter spreidde ondertussen zijn armen. ‘Meneer De Jong had een lange hengel klaarliggen. Aan het uiteinde was een blik water bevestigd. Die hengel greep hij stevig beet en hij stuurde hem geconcentreerd tot vlak boven de vlammen. “Opgelet, jongens!” riep hij, om vervolgens het blik leeg te kiepen boven het vuur.’

Sanne zag nu bij alle kinderen uit groep 8 dezelfde vraag in de ogen oplichten.

En toen?

En toen?!

‘WOESJ!’ riep Wouter door de klas, terwijl hij hard in zijn handen klapte. ‘Er schoot een gigantische steekvlam van wel zes meter hoog de lucht in! Een vuurbal waarvan we allemaal de hitte in ons gezicht voelden! Echt superspectaculair!’

Wouters verhaal sprak behoorlijk tot de verbeelding van de kinderen uit groep 8.

‘Alsjeblieft, juf!’ vroegen een paar leerlingen smekend. ‘Gaan wij dat ook doen?’

Er verscheen een veelzeggende glimlach op het gezicht van juf Miranda. ‘Om eerlijk te zijn, jongens, mogen ze dat soort proefjes van mij lekker op de

middelbare school houden.’ Ze knikte naar de leerling naast haar.

‘Wat wilde jij nog vragen, Marley?’

‘Ik had een vraag voor Sanne. Mag je op de middelbare school wél je mobieltje aanhouden in de klas?’

Sannes oog viel op het tafeltje naast de deur van het lokaal. Er stond een vakkenkastje op waar meerdere mobieltjes in lagen. Sanne kon zich het mobieltjeshotel van vorig jaar maar al te goed herinneren.

‘Op het RLC mag je je telefoon gewoon de hele dag aanhebben,’ zei ze.

Marleys ogen werden groot.

‘Maar in de klas moet je hem wel in je tas of laatje bewaren en mag je hem niet gebruiken.’

‘Maar in de pauze wel?’ vroeg Marley hoopvol.

‘In de pauze wel,’ glimlachte Sanne.

‘O, juf, mogen wij dan ook...’

‘Geen denken aan, Marley,’ kapte juf Miranda haar af. ‘Zolang je nog op de basisschool zit, leg je je mobiel onder schooltijd gewoon in het hotel.’

Marley liet zich tegen haar rugleuning zakken en vouwde theatraal haar armen over elkaar.

‘Mis jij je broer niet, Suraya?’ Het was Jort die deze allerlaatste vraag had mogen stellen. Vorig jaar had hij nog tot aan de kerstvakantie bij Sanne, Wouter en Suraya in de klas gezeten, maar in januari was hij

teruggezet naar groep 7.

‘Heb ik die vraag nou goed verstaan, Jort?’ vroeg Suraya met opgetrokken wenkbrauwen. ‘Of ik Rafiq mis?’

Jorts serieuze blik bleef onveranderd. ‘Jullie hebben acht jaar samen in een klas gezeten. Dat zou toch kunnen dan?’

‘Tuurlijk zou dat kunnen,’ antwoordde Suraya. ‘Maar om heel eerlijk te zijn vind ik het wel best om hem niet meer én thuis én op school om me heen te hebben.’

‘Maar was het ook niet heel even wennen dan?’ vroeg juf Miranda. ‘Ineens zo zonder je broer?’

‘Welnee hoor,’ lachte Suraya. ‘Ik was daar erg snel aan gewend.’

Groep 8 schoot zo hard in de lach om die opmerking dat niemand de bel hoorde gaan. Het was dat groep 7a met het nodige lawaai de gang op kwam rennen, waardoor juf Miranda begreep dat ze deze les af moest ronden.



Nog geen minuut later was het lokaal op een paar man na leeg. Juf Miranda schreef het programma voor morgen alvast op het bord, terwijl Femke en Jort de vloer veegden. Die konden dus nog mooi even snel een paar bonusvragen stellen.

'Welke leraar is het leukst?'

'Voor wie moet je uitkijken?'

'Heb je op de middelbare school echt zoveel huiswerk?'

'De Jong en Rijdsijk zijn echt lachen,' vertelde Sanne.

'Die wel ja,' zei Wouter. 'Maar Verkerk is echt te erg! Die is volgens mij alleen maar leraar geworden om zoveel mogelijk leerlingen het leven zuur te maken. Hij geeft muziek, weet je, en je krijgt bij hem al straf als je één noot vals zingt.'

'En ja, Jort,' moest Sanne haar oud-klasgenoot teleurstellen. 'Je krijgt volgend jaar inderdaad veel meer huiswerk.'

'Pff,' zuchtte Jort. 'En weekbeurt? Bestaat dat daar ook?'

'Welnee,' lachte Suraya. 'Daar doen ze op het Rudolph Leenhardt niet meer aan.'

'De Jong en Rijdsijk oké,' mompelde Jort. 'Oppassen bij Verkerk. Veel huiswerk, maar geen weekbeurt.' Hij herhaalde de antwoorden alsof hij ze moest onthouden voor een of ander belangrijk proefwerk.

'En heb je op de middelbare school ook nog...'

'Zo is het wel genoeg, Jort,' onderbrak juf Miranda hem. 'Help nou eerst Femke maar even met de vloer.'



Nadat vijf minuten later ook de weekbeurtploeg het lokaal verlaten had, was het tijd om afscheid te nemen. Juf Miranda stond op uit haar stoel en nam een map en een stapel papier van haar bureau mee.

‘Nogmaals bedankt voor jullie mooie verhalen, jongens! Ik zou echt dolgraag nog even bij jullie blijven...’ Ze trok haar neus op en stak haar tong uit. ‘Maar ik moet helaas gaan vergaderen nu. En ik heb hier ook nog een verse stapel proefwerken om na te kijken. Als dat niet zo was, dan was ik hier absoluut nog even gebleven om gezellig met jullie bij te kletsen.’

‘Nou, leuk hoor, juf,’ zei Wouter op zijn typische plagerige toon. ‘Komen wij speciaal voor u helemaal terug naar onze oude basisschool voor een top-presentatie... Worden we er daarna gewoon uitgezet!’

‘Tja, Wouter,’ lachte juf Miranda. ‘Kom dan maar gewoon snel een keer terug, oké?’ Ze stopte de map en de proefwerken in haar tas en met z’n allen liepen ze de gang op. ‘Goed, jongens. Jullie weten vast nog wel hoe je buiten komt, toch?’ grapte ze. ‘Tot kijk maar weer.’

‘Tot ziens, juf!’ riepen Wouter en Suraya haar na.

Sanne riep niets. Ze zag hoe haar juf uit groep 7 langzaam richting het einde van de gang liep. Eigenlijk wilde ze haar nog iets vragen, maar kon dat wel? Vlak voordat juf Miranda de lerarenkamer binnen wilde

gaan, besloot Sanne het erop te wagen.

‘Juf!’ riep ze.

‘Ja, Sanne?’ Juf Miranda zette twee stappen terug in haar richting. ‘Was er nog iets?’

Sanne aarzelde. ‘Ik vroeg me af of we... Of we misschien nog even naar de aula mogen. We zouden heel graag nog iets in het boek voor meneer Bart willen schrijven, snapt u.’

Juf Miranda glimlachte, kwam terug hun kant op gelopen en sloeg een arm om haar schouder. ‘Maar natuurlijk snap ik dat, Sanne. En uiteraard mogen jullie naar de aula. Dat hoeft je echt niet te vragen. Nooit. Ik begrijp maar al te goed dat jullie daar iets in willen schrijven. Juist vandaag.’

Juist vandaag? dacht Sanne. ‘Hoe bedoelt u?’

‘Nou, vandaag is zijn... Ik bedoel... Vandaag zou hij 41 jaar geworden zijn.’

Sanne slikte. ‘Is dat vandaag?’ Ze voelde een vreemd soort spijt. Was het stom dat ze zijn verjaardag vergeten was? Ze wist in ieder geval even niet meer wat ze moest zeggen, maar gelukkig was Wouter er nog.

‘Dan moesten we hem maar eens gaan feliciteren,’ zei hij. ‘Kom, meiden. De juf moet gaan vergaderen.’

‘Bedankt, juf!’ zei Sanne terwijl ze van haar vroegere juf nog een laatste knuffel kreeg.

‘Nee, jullie nogmaals ontzettend bedankt, jongens. Het deed me goed om jullie weer te zien. Echt. Dus

beloef nou maar dat jullie snel nog een keer langskomen.'

'Beloofd!' antwoordden Sanne, Suraya en Wouter tegelijkertijd.



Sanne had de aula van haar basisschool altijd erg kaal gevonden. Her en der waren enkele posters aan de muren geplakt en aan het plafond hingen de planeten van het zonnestelsel. Toch konden die de ruimte niet opfleuren. De planeten moesten hoognodig een keer vervangen worden, meende Sanne. Net als de posters. Jupiter was niets meer dan een half leeggelopen strandbal en de piepschuimen maan was vorig jaar steeds verder tegen de aarde gezakt. Het arme Ierland lag compleet verwoest onder die enorme ruimtebal.

Posters en planeten. Dat was het. En, o ja, eind vorig jaar waren er ook nog nieuwe tafels en stoelen aangeschaft. Stoelen in zes verschillende kleuren. Maar ook die hadden het niet gezelliger kunnen maken. Sanne bleef erbij: deze aula was een saaie ruimte.

Maar sinds een paar weken stond er midden in die saaie ruimte een enorme houten boom. Het drie meter hoge kunstwerk reikte zowat tot aan het plafond en in de takken hingen misschien wel duizend rode hartvormige blaadjes. En hoewel de teksten die daarop stonden verschilden van elkaar, hadden ze wel een

vergelijkbare boodschap. Allemaal waren ze geschreven vanuit hetzelfde gevoel.

Sanne wist nog precies waar in welke tak ze kijken moest om haar eigen hartje te kunnen lezen.

Ik kan en wil het nog steeds niet geloven, las ze.

En zo voelde het, ook vandaag, nog steeds.

Onder de boom stond een tafel waarop meerdere tekeningen, kaarten en spullen uitgestald lagen. Naast een elektronisch kaarsje lag bijvoorbeeld het naambordje dat altijd op de deur van zijn lokaal geplakt zat.

‘Meneer Bart,’ las Sanne de witte letters op het zwarte plaatje hardop voor. En het was heel gek, maar juist door zijn naam hardop uit te spreken kreeg Sanne heel even het gevoel alsof haar leraar uit groep 8 hier nog gewoon ergens rond moest lopen. Alsof hij hen elk moment kon komen groeten.

Hé, brugwuppen! Wat leuk om jullie weer eens te zien. Bevalt het leven op de middelbare school een beetje?

Alsof de afgelopen zomervakantie slechts een nachtmerrie was geweest.

Naast het naambordje stond een digitaal fotolijstje waarop om de vijf seconden een andere foto verscheen.

‘Kijk!’ riep Wouter enthousiast. ‘Dit was tijdens het schoolkamp.’ Op de foto stonden meneer Bart en Menno. Meneer Bart hield een klappertjespistool hoog

in de lucht en Menno, zittend op een mountainbike, wachtte op het startschot. 'Hier dacht Menno nog serieus een kans te maken tegen mij,' lachte Wouter trots.

Een volgende foto kwam in beeld.

'En dit was vlak na de musical,' zei Suraya op een rustige, haast sombere toon. Op deze foto stonden alle kinderen van hun oude klas, opgesteld in rijen van drie op het podium. Ze hadden hier net het applaus voor het slotlied in ontvangst genomen. Meneer Bart stond aan de zijkant met een microfoon in zijn hand. 'Hier wenste hij óns nog een goede reis,' sprak Suraya binnensmonds.

Terwijl Wouter en Suraya nog meer foto's bekeken en herinneringen ophaalden, boog Sanne zich over het dikke boek dat in het midden van de tafel lag. Ze opende het ergens halverwege en las enkele reacties van leerlingen, oud-leerlingen, ouders en leerkrachten.



*U was een hele lieve meester. De allerliefste!
Jammer dat u er niet meer bent.*

Luuk, 5a

Bedankt voor je goede zorgen, Bart!
Familie Van Tilburg, ouders van Youp en Roos





Ik zou willen dat het nooit gebeurd was!
Oorlog is stom!!

Noortje 7b

Lieve meester Bart. Ik vind het heel erg
voor u en uw vriendin
en ga u heel erg missen.

Charaf 7a



Sanne bladerde door tot aan de eerstvolgende lege bladzijde. Ze nam een pen van tafel en wilde net wat gaan schrijven toen haar oog ineens op de laatste twee volgeschreven bladzijdes viel. Vol verbazing sloeg ze haar hand voor haar mond.

Suraya draaide zich om. 'Wat is er?' vroeg ze bezorgd.

'Dit,' zei Sanne. 'Moet je dit zien.' Ze drukte haar vinger stevig tegen het papier. 'Dit geloof je toch niet?' Boven haar wijsvinger stond een naam die ze nooit, maar dan ook echt nooit in dit boek had verwacht.

Suraya kwam dichterbij naast Sanne staan. Haar ogen schoten van links naar rechts over de volgeschreven bladzijdes.

'Wow!' reageerde ze stomverbaasd. 'Deze had ik inderdaad niet aan zien komen, nee...'

'Wat had je niet aan zien komen, wat dan?' Wouter probeerde zich tussen de twee meiden te wringen. Toen ook hij de naam in het boek zag, leek hij net zo verrast te zijn als Sanne en Suraya.

'Dit meen je niet,' zei hij met grote ogen.

Samen lazen ze nog een keer de tekst die boven de naam stond. Zin voor zin. Woord voor woord.

'Zou hij dit vandaag geschreven hebben?' vroeg Suraya bijna fluisterend.

Wouter knikte en legde zijn vinger op de vijfde regel van de tekst. 'Dat moet haast wel, toch?'

Sanne bleef vol verbijstering naar het boek staren.
'Dit had ik écht nooit van hem verwacht,' stamelde ze.